

Bjargaðu manning av brennandi skipi

1975: Skiparin setti á Tórshavn Radio. Hann hoyrði, at tosað var við Tummas T, og at teir vóru illa staddir, tí eldur var í skipinum. Hann royndi gjøgnum sendaran at fáa samband við teir fyri at fáa teir at telja, so hann kundi seta peilaran á teirra knattstøðu. Tað eydnaðist, men bara einaferð fekk hann peilað teir av, so fór sambandið. Hann fekk ikki fatur í teimum aftur

Í desember mánaði í 1975 fóru línubátarnir Reynsatindur og Tummas T ávikavist úr Sandavági og av Tvøroyri, at sigla heim undan Vesturgrønlandi, har skipini hvødu verið á saltfiskaveiði. Ein av manningini á Reynsatindi var Birgir Nielsen á Nesi, sum er ættaður úr Sandavági. Hann var fyrsti stýrimaður. Teir vóru farnir avstað stutt eftir ólavsøku, so túrurin hevði verið langur.

Skipararnir høvdu gjørt av, at teir skuldu fylgjast heim. Av eini ella aðrari orsök var Reynsatindur komin at vera nakað framman fyri Tummas T. Komnir miðskeiðis millum Kappan og Reykjanes setti skiparin á Reynsatindi, Dánjal Petur, ið er beiggir Birgir, á Tórshavn Radio. Tá hoyrði hann, at tosað varð við Tummas T, at teir vóru illa staddir, og skjótt skilti hann, at eldur var í skipinum.

Dánjal Petur royndi gjøgnum sendaran at fáa fatur í Tummas T fyri at fáa teir at telja, so at hann kundi seta peilaran á teirra knattstøðu. Tað eydnaðist, og Dánjal Petur heitti á skiparan á Tummas T, Valter Thomsen, og bað teir ikki fara av skipinum. Bara einaferð fekk hann peilað teir av, so mistu teir sambandið við skipið, og tað kom ikki aftur. Skiparin, Valter, hevði tá staðið við horninum úti á bátadekkinum og tosað, tí alt logaði inni í skipinum.

Reynsatindur vendir aftur, og kós varð nú sett móti knattstøðuni, sum teir høvdu peilað seg á. Men Tummas T var langt frá teimum, einar 15 tímar, Umborð á Reynstindi máttu teir tí liva við vónini um, at peilingin var røtt, og tíbetur, tað var hon.

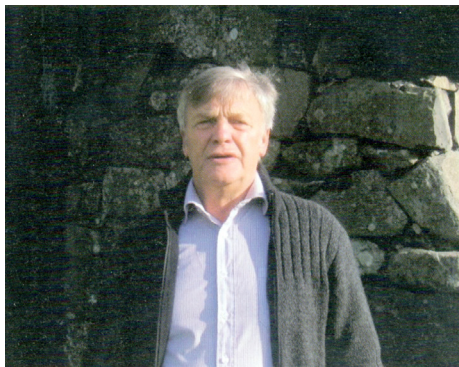
Tá ið teir høvdu siglt í nógvar tímar síggja teir eitt far á radaranum. Skipið er beint fyri stavn, men vetrarmyrkur var, og einki ljósi var umborð, tí streymurin var farin av eldinum. Heldur ikki sást nakað til royk í myrkrinum. Men skipið var Tummas T.

Ikki var tað nøkur tespilig sjón, tá ið Reynsatindur kom fram á neyðstadda skipið. Alt afturskipið var kolað upp. Øll manningin stóð frammi á bakkanum, har teir í nógva kuldanum høvdu gjørt sær eitt skýli at standa undir. Eisini høvdu teir tikið báðar gummibátarnar við sær fram á bakkan.

Veðrið versnaði skjótt, og umstøðurnar at fara undir at bjarga manningini vóru alt annað enn bjartar. Eitt týskt vaktarskip har á leiðini var eisini á veg til hjálpar. Av Reynsatindi varð rópt yvir á Tummas T og spurt, um teir vildu sleoppa umborð til teirra ella, um teir heildur ynsku, at týska skipið skuldi taka teir. Har varð beinanvegin svarað, at teir heldur vildu umborð til okkara.

Tað var alt í einum, at hesir ísakøldu neyðstøddu menninir á Tummas T settu annan gummibátin út, so at hann kundi dríva oman ímóti Reynstindi, sum lá í læ. Fimm menn fóru í bátin í senn. Bigir stóð við lúnningina sjálvur annar og tók ímóti teimum.

Tað rullar illa, og viðhvørt vóru nógvir metrar niður til gummibátin. Tá ið Reynsatindur viðhvørt legði seg í annað borðið, var báturin nær-

Birgir Nielsen av Nesi var 1. stýrimaður á Reynsatindi, tá Tummas T. brendi í 1975

um javnur við lúnningina. Tað var tá, teir fingtu tikið ein mann fyri og annan eftir inn á dekkið. Manningin á Tummas T hevur óivað skunda sær í tey oljukulæði, sum fyrst lógu fyri. Onkur maður var í so trongum oljudansi, at tað var torført at fáa tak í hann. Birgir mátti krækja neglirnar so fast, hann orkaði í oljukulæðini fyri at fáa ein av monnunum innum. Einaferð, teir hálaðu batin yvir, fór hann aftur um hekkuna á Reynsatindi, og tað var ikki gamans leikur í so ringum veðri, men tað eydnaðist kortini at fáa menninar inn um lúnningina.

Skiparin á Tummas T var seinasti maður, sum var tikin inn á dekkið, og soleiðis eigur tað at vera. Birgir minnst so týðliga, at skipararnir hálsfevndust og søgdu:

— Sig Gudi takk!

Birgir greiðir frá, at hann minnst, hvussu glaður hann og allir umborð á Reynsatindi vóru, tá ið bjargingin var av og leggur afturat, at hann ikki kann ætla, hvussu glaðir menninir á Tummas T hava verið. Hesa lötuna kom serliga

fram fyri hann, hvussu verulig gleði kennist. Tá ið gleðin her á jørð kann kennast so ævintýrlig, hvussu tá við teirri óendaleysu gleðini, sum er í ævinleikanum, sigur hann.

Skipið Rasmus Effersøe av Tvøroyri var eisini á heimveg, men teir vóru langt frammanfyri. Ein av manningini har umborð átti tveir sýnir við Tummas T. Sjálvandi vóru tað ikki hugnalig tíðindi fyri hann at frætta, hvussu statt var umborð á Tummas T. Teir tosaðu eisini um at venda aftur fyri at taka lut í bjargingini, men tað hevði verið nyttuleyst, tí teinurin var alt ov langur.

Eftir bjargingina var tosað aftur og fram, um teir skuldu taka Tummas T upp á sleip, ella teir skuldu lata týska skipið taka sær av hesum. Veðrið var ringt, og hann boðaði frá óveðri. Sleipaðu teir skipið, so áttu teir tað, men skuldu teir taka tað upp á sleip, so noyddust menn umborð aftur fyri at seta róðrið soleiðis, at skipið sigldi beint.

Birgir og annar maskinmeistarin bjóðaðu sær til at gera hetta. Men tíbetur broyttu teir avgerðina, tí bæði illveðrið og tað, at tað var ivasamt, um teir náddu heim til jóla, fekk teir at lata týska skipið taka sær av sleipinum.

Tað vísti seg eisini, at avgerðin var røtt, tí í illveðrinum gekk illa hjá týska skipinum at sleipa. Teir slitu endarnar millum skipini fleiri ferðir. Tá ið eitt skip, ið var so væl útgjørt við endum, hevði so nógvar trupulleikar, hevði tað verið munandi verri við sleipiútgerð, ið Reynsatindur hevði, sigur Birgir.

Nú gjørdist manningin á Reynsatindi tvífalt so stór. Um fjøruti mans vóru umborð, og tí ikki nóg nógvar koyggjur til allar. Men væl bar til, teir skiftust um koyggjurnar, og summir svóvu á onkrum beinki.

Eftir at vera komnir á Havnina, og menninir vóru settir í land, fekk skiparin á Reynsatindi eitt stórt vakurt blómutyssi frá reiðarinum. T. F. Thomsen á Tvøroyri, sum átti Tummas T, fyri at hava bjargað manningini. Týska skipið fekk heiðrustekin frá Tryggingini fyri at hava sleipað vrakið á Havnina.

Tað ið hevði størsta týðningin fyri manningina á Reynsatindi var gleðin um at hava bjargað neyðstøddu monnum á tvøráskipinum og ført teir í hav í øllum góðum.

Við loyvi frá forlagnum Føroya Met úr bókini »Skakandi tilburðir VII«, 2012, sum fæst í bókahandlum kring landið.